

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ЕНОГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ ЯК СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПІВДЕННИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Міхо О.І.,

доцентка кафедри туризму

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: alyonamikho@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1547-5597>

Коненко О.В.,

студентка 4 курсу спеціальності «Туризм»,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: alexakonenko@gmail.com

У наш час формується нова модель споживчої поведінки: більшість туристів втомилися від масових програм відпочинку та урбанізації, люди прагнуть краще знати, що вони споживають, шукають нові відчуття. Також важливими аспектами стає можливість відчути винятковість подорожі територією, яка має характерні особливості, пізнавати їх, сприяючи збереженню та навіть відновленню місцевості. Безперечно зростає цінність автентичних об'єктів культурної спадщини. В цю концепцію вдало вписуються саме гастрономічні та еногастрономічні тури, які є одними із перспективних напрямків розвитку ринку туристичних послуг у відповідності з сучасними реаліями.

Харчування є складовою традиційної культури певного етносу. Саме етнічна кухня є потужним туристичним ресурсом, на основі якого розвивається гастро- та енотуризм. Гастрономічний туризм є одним з найбільших сегментів туристичного ринку, структурувати якого можна за етнічними ознаками, видами страв та напоїв, технологією приготування, традиціями споживання тощо. А енотуризм (винний туризм) входить до складу гастрономічного туризму [1].

Метою дослідження є аналіз стану і способів популяризації еногастрономічного туризму як стратегії розвитку південних регіонів України на прикладі Одеської області

Еногастрономічний туризм – це вид спеціалізованого туризму, метою якого є популяризація традиційних для певної території продуктів, які вирощені з дотриманням технологій в гарантовано екологічно чистій місцевості, виготовлення з цих продуктів страв та їх споживання. Еногастрономія передбачає комплексне споживання вина разом із іншими традиційними продуктами (сири, м'ясні продукти, фрукти, овочі). Тобто, вона репрезентує кулінарне мистецтво певної місцевості, еногастрономія виключно локальна, «прив'язана» не тільки до місця, а й до певного об'єкту (виноробного підприємства, сироварні, фазенди) [1].

Україна має виноробство як традиційну галузь АПК. Як відомо з археологічних джерел, ще з VI ст. до н.е. в давньогрецьких полісах, що розташувалися в Криму (Херсонес, Пантікапей) та Причорномор'ї (Ольвія),

мешканці займались вирощуванням винограду та виноробством, а з кінця XVIII ст. в цих регіонах розпочинається вже промислове виноробство. У 1913 р. площа під виноградниками на півдні України становила 53,9 тис. га, а на початок 1990-х рр. – понад 170 тис. га [2]. Нажаль, з того часу виноградарство зазнає втрат, серед яких:

- 1) скорочуються площі виноградників;
- 2) не вистачає коштів на оновлення посадкового матеріалу;
- 3) скорочується державна підтримка селекційної роботи;
- 4) зміни погоднокліматичних умов (як наслідок «глобального потепління»);
- 5) проблема збуту виноробної продукції.

Слід зазначити, що незважаючи на складні умови, плідно працює Національний науковий центр «Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є.Таїрова» (сmt. Таїрове, Одеська обл.) [1].

У 2019 р. експерти проекту Євросоюзу «Підтримка системи географічних зазначень в Україні» презентували перший в Україні проект еногастрономічного туризму «Дороги вина та смаку». Саме в Одеській області, через те, що там згуртовані національні виробники, які готові сертифікувати свою продукцію, а також, частково вирішені логістичні проблеми (побудована дорога високої якості Одеса – Рені). Маршрут охоплює чотири destinations: Одеса – Шабо – Білгород-Дністровський, Одеса – Фрумушика-Нова – Лісне, Ізмаїл – Криничне – Болград, Татарбунари – Струмок – Приморське – Вилкове. Прагнення впровадити в Україні інноваційний досвід Євросоюзу пов'язаний із бажанням сприяти розвитку сільських територій [3].

Зазначимо декілька обов'язкових умов, які необхідні для успіху проекту:

- мають бути локальні туристичні об'єкти зі сільськими та історичними особливостями;
- розвинена туристична інфраструктура поблизу об'єкта (готелі, ресторани);
- розвинена транспортна інфраструктура, яка надасть можливість вільного та швидкого доступу до туристичної локації (аеропорти, якісні дороги та інші туристичні шляхи) [4].

Проаналізуємо пропозиції туристичного ринку Української Бессарабії стосовно еногастрономічних турів (табл. 1).

Таблиця 1

**Пропозиції туристичних підприємств щодо еногастрономічних турів
(станом на лютий 2021 року)**

№	Назва компанії	Назва туру	Кількість днів	Вартість туру на одну особу
1.	«Svitlana Tour»	«Такі Одеса»	3 дні/2 ночі	2700 грн.
2.	«Kraina UA»	«Одеса, якої ви ще не бачили»	5 днів/4 ночі	від 6390 грн.
3.	«Ганна Журавська»	«Гастрономічний Болград»	1 день	1480 грн.

№	Назва компанії	Назва туру	Кількість днів	Вартість туру на одну особу
4.	«Добре поїхали»	«На хвилях Дунаю»	3 дні/2ночі	від 2460 грн.
5.	«Svitlana Tour»	«Ковток свободи»	4 дні/3 ночі	Від 5500 грн.

Джерело: складено автором на підставі [5]

Туристичний ринок насичений пропозиціями стосовно еногастрономічних турів в Українській Бессарабії. Тури пропонуються тривалістю від одного до п'яти днів туристичними підприємствами, більшість з яких знаходиться в Одесі та Одеській обл.

Отже, еногастрономічний туризм може стати потужним напрямком розвитку привабливості південних регіонів України та інструментом покращення стану економіки країни.

Саме еногастрономія є автентичною, перспективною та потужною складовою гастрономічного туризму.

Список використаних джерел:

1. Любіцева О.О. Перспективи розвитку винного туризму в Україні: світовий контекст. *Географія та туризм*. 2013. Вип. 24. С. 93-99. URL : https://tourlib.net/statti_ukr/lubiceva10.htm
2. *Виноградарство и виноделие Украинской ССР*. URL : <http://www.sovietwine.com/winery/ukraine.html>
3. *Дорога вина та смаку Української Бессарабії*. URL : <https://zruchno.travel/Tours/Entry?lang=ua&extId=c487196a-d2a3-56ae-a558-5cfe35ce1310>
4. *Одещина отримає перший еногастрономічний маршрут для туристів*. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/2687789-odesina-otrimae-persij-etnogastronomicnij-marsrut-dla-turistiv.html>
5. *Гастрономические туры в Одесскую обл*. URL : https://ua.igotoworld.com/ru/tours_catalog/2089-17-gastronomicheskie-tury-odessa-oblast.htm